

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

1.- Disposicions generals

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

Num. 10733

Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix les bases legals sobre les quals se sustenta el sistema educatiu i n'estructura les línies fonamentals sobre tres principis: l'exigència de proporcionar una educació de qualitat a tots els ciutadans, la necessitat que tots els components de la comunitat educativa col·laborin per aconseguir aquest objectiu tan ambiciós i un compromís decidit amb els objectius educatius plantejats per la Unió Europea per als propers anys.

Aquesta Llei, que configura la reforma de l'ordenació general del sistema educatiu de l'estat de les autonomies s'ha desenvolupat amb els reials decrets i ordres següents: Reial decret 806/2006, de 30 de juny, que estableix el calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu, establerta per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 167, de 14 de juliol), i correcció d'errades en el BOE núm. 220, de 14 de setembre de 2006; Reial decret 1630/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims del segon cicle de l'educació infantil (BOE núm. 4, de 4 de gener de 2007); Reial decret 1513/2006, de 7 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims de l'educació primària (BOE núm. 293, de 8 de desembre); Reial decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria (BOE núm. 5, de 5 de gener de 2007); Ordre ECI/1845/2007, de 19 de juny, per la qual s'estableixen els elements dels documents bàsics d'avaluació de l'educació bàsica regulada per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, així com els requisits formals derivats del procés d'avaluació que són necessaris per garantir la mobilitat de l'alumnat (BOE núm. 149, de 22 de juny); Ordre ECI/1957/2007, de 6 de juny, per la qual s'estableixen els currículums dels ensenyaments de religió catòlica corresponents a l'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria (BOE núm. 158, de 3 de juliol).

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (BOIB núm. 32, d'1 de març), a l'article 36.2 estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari (BOE núm. 14, de 16 de gener de 1998); d'acord amb la disposició final sisena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, correspon al Govern de les Illes Balears dictar, en l'àmbit de les seves competències, les disposicions que siguin necessàries per a l'execució i desplegament de l'esmentada Llei orgànica.

Les societats actuals donen molta importància a l'educació que reben els infants i el jovent, convençudes que en depenen, en bona mesura, tant el benestar individual com el col·lectiu. L'educació és el mitjà més adequat perquè la persona pugui construir la seva identitat personal, configurar la comprensió de la realitat integrant totes les seves dimensions i desenvolupar al màxim les seves capacitats en una societat en canvi continu.

L'educació és el mitjà de transmetre i, alhora, de renovar la cultura i el patrimoni de coneixements i valors que la sustenten, d'extreure les màximes possibilitats de les seves fonts de riquesa, de fomentar la convivència democràtica i el respecte a les diferències individuals, de promoure la solidaritat i evitar la discriminació, amb l'objectiu fonamental d'aconseguir la cohesió social necessària. A més, l'educació és el mitjà més adequat per garantir l'exercici de la ciutadania democràtica, responsable, lliure i crítica, la qual resulta indispensable per a la constitució de societats avançades, dinàmiques i justes. Per aquest motiu, una bona educació és la riquesa més gran i el principal recurs d'un país i dels seus ciutadans i ciutadanes.

També, per a la societat de les Illes Balears, l'exigència de proporcionar una educació de qualitat a tota la ciutadania és fonamental. Després d'aconseguir que tots els joves estiguin escolaritzats fins als setze anys, el primer objectiu de la nostra educació ha de ser millorar els resultats generals, reduir les elevades taxes d'abandonament dels estudis i d'acabament de l'educació bàsica sense titulació. Es tracta de millorar el nivell educatiu, de treballar per a l'èxit escolar, personal i social de tot l'alumnat, és a dir que totes les persones assoleixin el màxim desenvolupament de les seves capacitats individuals i socials, culturals, intel·lectuals i emocionals, per a la qual cosa necessiten una educació de qualitat adaptada a les seves necessitats. S'ha de garantir la igualtat d'oportunitats amb la conciliació de la qualitat de l'educació i l'equitat.

L'esforç per aconseguir l'èxit escolar ha de començar des dels primers anys, en l'educació infantil, i s'ha de mantenir al llarg de tota l'educació obligatòria. En aquest sentit, s'ha de prestar atenció a les necessitats bàsiques per a un desenvolupament personal adequat segons cada etapa de maduració dels

infants o dels joves, i també prestar atenció individualitzada, enfocada a l'assoliment de les competències bàsiques de cada una de les etapes i en el desenvolupament de totes les capacitats personals.

La responsabilitat de l'èxit escolar de tot l'alumnat no només recau sobre el seu esforç personal, que és fonamental, sinó també sobre les seves famílies, el professorat, les administracions educatives, els agents socials i, en darrera instància, sobre la societat en conjunt. Tota la comunitat educativa ha de col·laborar per aconseguir l'objectiu de l'èxit escolar de tot l'alumnat, i l'esforç ha de ser entès i assumit pel conjunt de la societat que n'és coresponsable i ha de contribuir a elevar el prestigi de l'educació, a fomentar la consciència sobre la importància de la formació perquè la societat necessita persones més formades, però també perquè l'educació és font de benestar humà, personal i col·lectiu i aquesta ha de ser una de les aspiracions de la nostra societat.

L'exercici d'aquesta responsabilitat compartida implica compromisos conjunts a la base dels quals hi ha l'establiment d'un pacte social que, entre d'altres valors, garanteixi l'escolarització equitativa de l'alumnat en els diferents centres docents, sense exclusions ni segregacions injustes i amb la deguda atenció a la diversitat; una diversitat que, actualment, s'incrementa amb l'augment accelerat i imprevisible de la població escolar procedent de la immigració, amb tota la problemàtica educativa i social que comporta i que ha de tenir una resposta del sistema educatiu.

El procés de construcció europea ens condueix cap a una convergència dels sistemes d'educació i formació. Això s'ha traduït en uns objectius educatius comuns plantejats per la Unió Europea per als propers anys. Aquests s'orienten a desenvolupar les aptituds necessàries per viure en la nova societat del coneixement, construir un entorn d'aprenentatge obert i fer-lo més atractiu, i promoció de la ciutadania activa, la igualtat d'oportunitats i la cohesió social. Un altre bloc d'aquests objectius està relacionat amb l'obertura al món exterior, per augmentar la mobilitat i els intercanvis i reforçar la cooperació europea. En aquest context, l'aprenentatge de les llengües amb un enfocament comunicatiu hi juga un paper fonamental.

A partir de la identitat pròpia de les Illes Balears amb tot el seu bagatge cultural, en el qual la llengua catalana és un tret fonamental, aquesta ha de ser la llengua comuna, la que vertebrarà un espai relacional inclusiu i tot el sistema educatiu. El nostre sistema ha de garantir que, en acabar l'educació secundària obligatòria, l'alumnat pugui utilitzar normalment i de forma correcta la llengua catalana i la llengua castellana. A més, també s'han d'assolir els objectius de cada etapa pel que fa a l'aprenentatge d'almenys una llengua estrangera. En coherència amb els objectius educatius en el marc de la Unió Europea, és convenient avançar de manera generalitzada l'aprenentatge de la llengua estrangera al segon cicle de l'educació infantil i garantir que al llarg de l'educació obligatòria s'adquireixin les competències comunicatives adients en les diferents llengües del currículum, sense rompre les dinàmiques del tractament de les llengües derivades de l'aplicació del Decret 92/1997.

La necessitat d'adaptació del sistema educatiu a les demandes diverses i canviants de la població escolar comporta la conveniència, derivada de la llei, d'atendre l'autonomia dels centres docents. L'exigència de proporcionar una educació de qualitat a tot l'alumnat, tenint en compte la diversitat d'interessos, característiques i situacions personals, obliga a reconèixer als centres educatius una capacitat de decisió que afecta tant l'organització com el funcionament. Els centres han d'estar dotats dels recursos que necessiten per desenvolupar la seva activitat i assolir els seus objectius. Aquest és un requisit ineludible perquè els centres puguin exercir responsablement les seves funcions educatives i formatives i, d'altra part, puguin fer un ús rigorós i eficient d'aquests recursos. En tot cas, el principi de participació efectiva de la comunitat educativa ha de ser un principi fonamental en l'exercici de l'autonomia dels centres.

La formació inicial i permanent del professorat són elements imprescindibles per assolir els propòsits de l'educació de qualitat que es planteja. En aquest procés, la implicació del professorat esdevé una condició bàsica que ha de comptar amb el suport de l'Administració i de la resta de la comunitat educativa.

L'existència d'un marc legal capaç de combinar objectius i normes comunes amb la necessària autonomia pedagògica i de gestió dels centres docents obliga, d'altra part, a establir processos d'avaluació eficaços i útils, tant per a l'aprenentatge individual com per al sistema educatiu en general. L'avaluació és un instrument valuós de seguiment i de valoració dels processos i dels resultats obtinguts. Amb la finalitat de millorar constantment i de retre comptes sobre l'ús que es fa dels mitjans i dels recursos s'han d'establir procediments d'avaluació dels diferents àmbits i agents de l'activitat educativa.

Conseqüent amb els principis fins ara exposats, el Govern de les Illes Balears planteja una educació de qualitat amb l'esperit de fer efectiva l'aspiració d'assolir un sistema educatiu per a tots els ciutadans, arrelat al medi, inclusiu i coherent amb la nostra realitat cultural i lingüística, amb voluntat d'interacció en la comunitat europea i internacional i amb dimensió de futur.

L'educació de qualitat ha de contribuir a conformar una societat plural, lliure i solidària, capaç d'integrar les dimensions individual i comunitària des del respecte i des de la valoració del patrimoni natural, històric, lingüístic i cultural. Una educació basada en l'adquisició de les competències bàsiques que contribueixen al desenvolupament personal de l'alumnat, a la pràctica de la ciutadania activa, a la incorporació a la vida adulta de manera satisfactòria i al desenvolupament de l'aprenentatge al llarg de tota la vida. En aquest context, la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, ha d'estar present en la vertebració

de l'ensenyament. L'educació ha de ser un element fonamental en la construcció de la personalitat dels ciutadans i en el seu desenvolupament en el si de la societat.

Així, el Govern de les Illes Balears impulsa l'educació com un servei a la societat que ha de proporcionar als ciutadans una formació al llarg de tota la vida, on les diferents etapes educatives formen un continuïum i es relacionen, tant des del punt de vista de l'eficàcia de les accions educatives com des del de l'eficiència de la inversió pública en educació. Per això, es promouran ofertes educatives que permetin l'adquisició de les competències bàsiques i, si escau, les titulacions corresponents a les persones que, per raons diverses, s'hagin situat fora del sistema educatiu.

Per tot això, a proposta de la consellera d'Educació i Cultura, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 6 de juny de 2008,

DECRET

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Normativa i àmbit d'aplicació

L'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria s'ha de regir a les Illes Balears pel que disposen la normativa bàsica de l'Estat en aquesta matèria i aquest Decret.

Article 2

L'educació infantil

L'educació infantil s'estructura com a una única etapa, des del naixement fins als sis anys, que comprèn dos cicles de tres anys cada un. El segon cicle és gratuït.

Article 3

L'educació bàsica

1. L'educació primària i l'educació secundària obligatòria constitueixen l'educació bàsica que és obligatòria i gratuïta per a totes les persones.

2. L'educació bàsica comprèn deu anys d'escolaritat i es desenvolupa, de manera regular, entre els sis i els setze anys d'edat. No obstant això, els alumnes tenen dret a romandre en règim ordinari cursant l'ensenyament bàsic fins als divuit anys d'edat, complerts l'any en què finalitzi el curs, en les condicions que determina la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

3. Sense perjudici que al llarg de l'ensenyament bàsic es garanteixi una educació comuna per a l'alumnat, s'ha d'adoptar l'atenció a la diversitat com a principi fonamental. Quan aquesta diversitat ho requereixi, s'han d'aplicar les mesures organitzatives i curriculars pertinents.

Article 4

Principis

El sistema educatiu s'inspira en els principis següents:

a) La qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, independentment de les seves condicions o circumstàncies.

b) L'equitat, que garanteixi la igualtat d'oportunitats, la inclusió educativa i la no-discriminació i actuï com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb especial atenció a les que deriven de discapacitat.

c) La transmissió o posada en pràctica de valors que afavoreixin la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, el respecte i la justícia, així com que ajudin a superar qualssevol tipus de discriminació.

d) El foment de la llengua catalana com a llengua de l'ensenyament, l'aprenentatge i la comunicació.

e) El coneixement del pluralisme lingüístic de les Illes Balears, valorant totes les llengües com a eines de comunicació.

f) La concepció de l'educació com a aprenentatge permanent, que es desenvolupa durant tota la vida.

g) La flexibilitat per adequar l'educació a la diversitat d'aptituds, interessos, expectatives i necessitats de l'alumnat, així com als canvis que experimenten l'alumnat i la societat.

h) L'orientació educativa i professional dels estudiants, com a mitjà necessari per a l'assoliment d'una formació personalitzada que propiciï una educació integral en coneixements, destreses i valors.

i) L'esforç individual, la capacitat crítica i la motivació de l'alumnat.

j) L'esforç compartit per l'alumnat, famílies, professorat, centres, administracions, institucions i el conjunt de la societat.

k) L'autonomia per establir i adequar les actuacions organitzatives i cur-

riculars en el marc de les competències i responsabilitats que corresponen a la Conselleria d'Educació i Cultura, als consells insulars, a les corporacions locals i als centres educatius.

l) La participació efectiva de la comunitat educativa en l'organització, govern i funcionament dels centres docents.

m) L'educació per a la prevenció de conflictes i per a la resolució pacífica d'aquests, així com la no-violència en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social.

n) El desenvolupament de la igualtat de drets i oportunitats i el foment de la igualtat efectiva entre dones i homes.

o) La consideració de la funció docent com a factor essencial de la qualitat de l'educació, el reconeixement social del professorat i el suport a la seva tasca.

p) El foment i la promoció de la investigació, l'experimentació i la innovació educativa.

q) L'avaluació del conjunt del sistema educatiu, tant en la programació i organització dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge com en els seus resultats.

Article 5

Finalitats

Els ensenyaments de l'educació infantil i de l'educació bàsica s'orientaran a la consecució de les finalitats següents:

a) El ple desenvolupament de la personalitat i de les capacitats de l'alumnat.

b) L'educació en el respecte dels drets i llibertats fonamentals, en la igualtat de drets i oportunitats entre dones i homes i en la igualtat de tracte i la inclusió.

c) L'educació en l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins els principis democràtics de convivència, com també en la prevenció de conflictes i la resolució pacífica d'aquests.

d) L'educació en la responsabilitat individual i en el mèrit i esforç personal.

e) La formació per a la pau, el respecte als drets humans, la vida en comú, la cohesió social, la cooperació i solidaritat entre els pobles, així com l'adquisició de valors que propiciïn el respecte als éssers vius i al medi ambient, en particular al valor dels espais forestals i el desenvolupament sostenible.

f) El desenvolupament de la capacitat de l'alumnat per regular el seu propi aprenentatge, confiar en les seves aptituds i coneixements, així com per desenvolupar la creativitat, la iniciativa personal i l'esperit emprenedor.

g) La formació en el respecte i reconeixement de la pluralitat lingüística i cultural d'Espanya i de la interculturalitat com un element enriquidor de la societat.

h) L'aprenentatge i el foment de l'ús de la llengua catalana, la qual és un element imprescindible no només per a la comunicació sinó també per a la interpretació i transmissió de la nostra identitat cultural i històrica i per a la cohesió social.

i) L'aprenentatge de la llengua castellana com a llengua oficial de tot l'Estat, per a la comunicació i l'accés a opcions culturals diverses.

j) L'aprenentatge d'almenys una llengua estrangera com a mitjà per a la formació de ciutadans competents lingüísticament en un món cada vegada més interrelacionat.

k) L'adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, de coneixements científics, tècnics, humanístics, històrics i artístics, així com el desenvolupament d'hàbits saludables, l'exercici físic i l'esport.

l) La capacitat per a l'exercici d'activitats professionals.

m) La preparació per a l'exercici de la ciutadania i per a la participació activa en la vida econòmica, social i cultural, amb actitud crítica i responsable, i amb capacitat d'adaptació a les situacions canviants de la societat del coneixement.

Article 6

La llengua catalana com a llengua de l'ensenyament, l'aprenentatge i la comunicació

1. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és la llengua de l'ensenyament. El seu ús com a llengua vehicular i d'aprenentatge de l'educació infantil, l'educació primària, i de l'educació secundària obligatòria s'ha d'adequar a les directrius següents:

a) La llengua catalana ha de ser la llengua d'ús preferent en els actes culturals i socials i en les relacions del centre amb les administracions públiques i les entitats privades.

b) La llengua catalana ha de ser la llengua de les actuacions administratives de règim intern i de projecció externa dels centres sostinguts amb fons públics.

c) Les activitats de l'ensenyament i aprenentatge en llengua catalana impliquen l'ús oral i escrit d'aquesta llengua, és a dir, que els llibres de text i els materials de suport elaborats pel professorat han de ser en aquesta llengua, i els materials didàctics i de consulta també ho han de ser de manera preferent.

2. El sistema educatiu i, concretament, els centres docents, han de poten-

ciar l'ús de la llengua catalana i el Govern de les Illes Balears ha de fomentar mesures per a la normalització d'aquesta llengua. Aquest foment s'ha de fer tot respectant els drets lingüístics individuals de l'alumnat.

3. Els aspectes lingüístics, històrics, culturals i geogràfics que configuren la identitat de les Illes Balears han de formar part dels currículums de les diferents etapes educatives, de manera que s'integrin, com a part essencial, en els plantejaments educatius institucionals.

4. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de facilitar la integració de l'alumnat nouvingut a la llengua i cultura pròpia de les Illes Balears mitjançant el desenvolupament de programes específics d'aprenentatge.

Article 7 **Currículum**

1. D'acord amb allò que disposa aquest Decret, s'entén per currículum el conjunt d'objectius, competències bàsiques, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cada una de les etapes del sistema educatiu, que han de guiar la pràctica educativa en l'educació infantil i en l'educació bàsica.

2. El Govern de les Illes Balears defineix el currículum que s'ha de seguir en l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, d'acord amb el que estableix la normativa bàsica estatal.

3. Els centres docents han de desenvolupar i completar el currículum de les diferents etapes en ús de la seva autonomia pedagògica. S'ha de fomentar la participació efectiva dels diferents sectors de la comunitat educativa en l'elaboració, l'adequació i l'actualització del currículum.

4. La comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació i l'educació en valors s'han de treballar en totes les àrees i matèries, sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees i matèries de les diferents etapes.

Article 8 **Materials curriculars**

1. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de fomentar l'elaboració de materials curriculars per afavorir el desenvolupament i l'aplicació del currículum i ha de dictar les disposicions que orientin el treball del professorat en aquest sentit, a més de regular-ne els procediments de supervisió.

2. Correspon als centres educatius, en el marc de la seva autonomia pedagògica, elegir, si escau, els materials curriculars, sempre que s'adaptin al rigor científic adequat a l'edat de l'alumnat i al currículum establert per la Conselleria d'Educació i Cultura. Els materials han de reflectir i fomentar el respecte als principis, valors, llibertats, drets i deures constitucionals i estatutaris, així com als principis i valors recollits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral davant la violència de gènere, als quals ha d'ajustar-se tota l'activitat educativa. Les administracions educatives vetllaran perquè en els materials educatius s'eliminin els estereotips sexistes o discriminatoris i perquè fomentin la igualtat entre dones i homes.

3. La supervisió dels llibres de text i la resta del material curricular formarà part del procés ordinari d'inspecció que exerceix l'Administració educativa.

Article 9 **Ensenyament de llengües estrangeres**

1. L'ensenyament de les llengües estrangeres s'introdueix obligatòriament a partir del primer cicle de l'educació primària i s'imparteix amb continuïtat al llarg de tota l'educació bàsica.

2. L'ensenyament de les llengües estrangeres ha d'introduir-se de manera primerenca en el segon cicle de l'educació infantil, d'acord amb les normes que dicti la Conselleria d'Educació i Cultura i el que s'estableixi quant al seu tractament didàctic en el projecte lingüístic de centre.

Article 10 **Ensenyament en llengües estrangeres**

1. La Conselleria d'Educació i Cultura podrà autoritzar que una part de les àrees i matèries del currículum s'imparteixin en llengües estrangeres sense que això suposi modificació dels aspectes bàsics del currículum regulats en aquest Decret ni afecti allò que estableix el Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.

2. Els centres que imparteixin una part de les àrees i matèries del currículum en llengües estrangeres han d'aplicar, en tot cas, els criteris per a l'admis-

sió d'alumnat establerts en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. Entre aquests criteris no s'han d'incloure requisits lingüístics.

Article 11 **Autonomia dels centres**

1. Els centres disposen de l'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió que la legislació els atribueix. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de fomentar aquesta autonomia mitjançant l'assessorament, la formació i els recursos específics, de manera que els centres puguin adequar les seves possibilitats organitzatives i funcionals als plans de treball que elaborin en el marc de la normativa vigent.

2. Els centres docents disposen d'autonomia per elaborar, aprovar i executar un projecte educatiu i un projecte de gestió econòmica, com també les normes d'organització i funcionament del centre.

3. Els centres, en l'exercici de la seva autonomia, poden adoptar projectes d'innovació, projectes d'investigació, plans de treball o formes d'organització que suposin una millora contínua tant dels processos educatius com dels seus resultats, en els termes que estableixi la Conselleria d'Educació i Cultura.

4. Per impulsar l'autonomia dels centres, la Conselleria d'Educació i Cultura potenciarà la funció directiva mitjançant mesures específiques adreçades a reforçar el lideratge i la responsabilitat del director o la directora, de l'equip directiu i la coresponsabilitat dels òrgans de coordinació.

5. La Conselleria d'Educació i Cultura exercirà les funcions de supervisió i d'avaluació corresponents per tal de garantir l'exercici de l'autonomia dels centres i la defensa dels drets de l'alumnat i de la comunitat educativa en general.

Article 12 **Projecte educatiu**

1. El projecte educatiu del centre és un instrument de planificació educativa que els centres han d'elaborar i que ha de ser aprovat pel consell escolar, després d'un debat previ de tota la comunitat educativa. Conté els trets definidors, els principis educatius i les bases principals, pedagògiques, organitzatives, conviencials i de funcionament que han de regir l'activitat docent i la vida del centre.

2. El projecte educatiu del centre ha d'incloure, com a mínim:

- Els trets de l'entorn sociocultural del centre que el caracteritzen.
- Les característiques essencials de l'educació que s'hi imparteix, amb esment especial a les opcions pedagògiques, als principis d'atenció a la diversitat, a la igualtat pel que fa a drets i oportunitats entre dones i homes, a l'acció tutorial, a la convivència, a la no-discriminació, a l'educació en valors i a la inclusió educativa.
- La concreció dels currículums establerts, que ha de fixar i aprovar el claustre, com també el tractament transversal en les àrees, matèries o mòduls de l'educació en valors.
- El projecte lingüístic, on es concretaran els criteris per a l'ensenyament i ús de les llengües i el tractament d'aquestes en el desenvolupament curricular. També es fixaran criteris perquè l'alumnat nouvingut pugui continuar, o iniciar, si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i la llengua castellana.

3. Correspon a la Conselleria d'Educació i Cultura:

- Establir el marc general que permeti als centres docents elaborar els seus projectes educatius, que s'han de fer públics per tal de facilitar que el conjunt de la comunitat educativa els conegui.
- Contribuir al desenvolupament del currículum mitjançant l'impuls de models oberts de planificació curricular, de programació docent i de materials didàctics que responguin a les necessitats educatives de l'alumnat i del professorat.
- Promoure les mesures necessàries per garantir la coordinació adequada entre els centres d'educació infantil, d'educació primària i d'educació secundària per tal d'assegurar la coherència i la continuïtat harmònica de l'educació.
- Garantir la pràctica d'un model coeducatiu d'ensenyament que impulsi la igualtat pel que fa a drets i oportunitats entre dones i homes en totes les dimensions: curriculars, escolars i altres.

4. Els centres han de promoure compromisos educatius entre les famílies o tutors legals i el mateix centre en què es consignin les activitats que la comunitat educativa es compromet a dur a terme per millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat.

Article 13 **Atenció a la diversitat**

1. Tot l'alumnat, amb independència de les seves especificitats individu-

als o de caràcter social, té dret a una educació adequada a les seves necessitats i característiques. Per això, les mesures d'atenció a la diversitat hauran d'orientar-se a donar resposta a les necessitats educatives, a l'assoliment de les competències bàsiques i dels objectius de l'educació infantil i de l'educació bàsica i no podran, en cap cas, suposar discriminació que dificulti aquest assoliment i la titulació corresponent.

2. S'entén per alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:

a) L'alumnat amb necessitats educatives especials que requereix, durant un període d'escolarització o durant tota l'escolarització, determinats suports i atencions educatives específiques derivades d'una discapacitat, de trastorns greus de conducta o emocionals o de trastorns generalitzats de desenvolupament.

b) L'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge causades per trastorns de l'aprenentatge, trastorns per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat i trastorns greus del llenguatge.

c) L'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.

d) L'alumnat amb un desfasament curricular de dos o més cursos per condicions personals greus de salut o derivades de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics i ètnics.

e) L'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu.

La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'assegurar els recursos necessaris perquè aquest alumnat pugui assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius i les competències bàsiques que estableix amb caràcter general per a tot l'alumnat.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir els procediments i recursos necessaris per identificar al més aviat possible, amb personal amb la qualificació adequada, les necessitats educatives específiques de l'alumnat a les quals es refereix l'apartat anterior. Així mateix, facilitarà la coordinació de tots els sectors que intervenguin en l'atenció a l'alumnat.

L'atenció integral a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu s'ha d'iniciar des del mateix moment en què sigui identificada aquesta necessitat i s'ha de regir pels principis de normalització i d'inclusió.

4. Correspon a la Conselleria d'Educació i Cultura garantir l'escolarització i regular i assegurar la participació dels pares o tutors en les decisions que afectin l'escolarització i els processos educatius d'aquest alumnat. Igualment els correspon adoptar les mesures oportunes perquè els pares d'aquests alumnes rebin l'assessorament individualitzat adequat, així com la informació necessària que els ajudi en l'educació dels fills.

5. Les programacions didàctiques de cicle o de departament han de tenir un grau de flexibilitat suficient que possibiliti l'adaptació del procés d'ensenyament-aprenentatge.

6. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'escolaritzar l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu que s'incorpora al sistema educatiu fent una distribució equilibrada entre els centres de cada zona sostinguts amb fons públics.

7. Els centres docents, amb la finalitat de facilitar l'accessibilitat al currículum, han de realitzar adaptacions curriculars, a fi d'atendre l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. Aquestes adaptacions curriculars es realitzaran cercant el màxim desenvolupament possible de les competències bàsiques i dels objectius corresponents al nivell educatiu; l'avaluació prendrà com a referent els criteris d'avaluació fixats en aquestes adaptacions.

La Conselleria d'Educació i Cultura establirà els procediments oportuns quan sigui necessari realitzar adaptacions que s'apartin significativament dels continguts i criteris d'avaluació del currículum. Aquestes adaptacions curriculars es realitzaran cercant el màxim desenvolupament possible de les competències bàsiques i dels objectius corresponents al nivell educatiu; l'avaluació prendrà com a referent els criteris d'avaluació fixats en aquestes adaptacions.

8. Els centres docents, en la planificació d'atenció a la diversitat, a més de les adaptacions curriculars, han d'adoptar, entre d'altres mesures, els agrupaments flexibles, el suport en grups ordinaris, els desdoblaments de grup, les mesures de reforç i altres programes de tractament personalitzat per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

9. La Conselleria d'Educació i Cultura adoptarà mesures singulars en aquells centres o zones geogràfiques en les quals resulti necessària una intervenció educativa compensatòria.

Article 14 **Recursos**

1. Els centres han d'estar dotats dels recursos educatius, humans i materials necessaris per oferir un ensenyament de qualitat i garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.

2. La Conselleria d'Educació i Cultura pot assignar una major dotació de

recursos i arbitrar mesures de caràcter extraordinari en determinats centres sostinguts amb fons públics per raó dels projectes innovadors en matèria d'atenció a la diversitat i/o per compensar les condicions d'especial necessitat de la població que escolaritzen.

3. Els centres docents públics poden obtenir recursos complementaris, amb l'aprovació prèvia del consell escolar, en els termes que estableixi la Conselleria d'Educació i Cultura i d'acord amb la normativa vigent.

4. En el procés d'aplicació de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, la Conselleria d'Educació i Cultura ha de proveir els recursos necessaris per garantir:

a) La determinació d'un nombre màxim d'alumnes per aula, d'acord amb la normativa vigent.

b) La posada en marxa d'un pla de foment de la lectura.

c) L'establiment de programes de reforç i suport educatiu i de millora dels aprenentatges.

d) L'establiment de programes de reforç de l'aprenentatge de les llengües estrangeres.

e) L'atenció a la diversitat de l'alumnat i en especial l'atenció a aquell que presenta necessitat específica de suport educatiu.

f) L'establiment de programes de reforç de l'aprenentatge de les tecnologies de la informació i la comunicació.

g) L'adopció de mesures de suport i d'incentivació al professorat.

h) L'existència de serveis o professionals especialitzats en l'orientació educativa, psicopedagògica i professional.

i) L'adopció de mesures d'orientació a les famílies de l'alumnat pel que fa al desenvolupament del procés d'aprenentatge.

5. La Conselleria d'Educació i Cultura promourà la coordinació dels serveis externs amb els centres educatius per tal d'assegurar una acció conjunta i efectiva.

Article 15 **Calendari i horari escolar**

1. A l'educació bàsica, el calendari escolar tindrà un mínim de 175 dies lectius.

2. La Conselleria d'Educació i Cultura establirà el calendari i la dedicació i distribució horària de les àrees i matèries de cada etapa de l'ensenyament regulades en aquest Decret.

3. Els centres docents, a l'hora de formular la programació general anual, organitzaran l'horari escolar que, d'acord amb la normativa vigent, haurà de ser aprovat per la Conselleria d'Educació i Cultura.

4. La Conselleria d'Educació i Cultura assessorarà els centres per garantir la qualitat i el compliment de les activitats extraescolars organitzades pel consell escolar del centre, especialment en els casos d'aplicació de la jornada continuada.

Article 16 **Avaluació dels aprenentatges**

1. L'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat està integrada en el mateix procés d'ensenyament-aprenentatge. El professorat avaluarà tant l'aprenentatge dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pràctica docent.

2. L'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge és contínua i formativa, i la recollida d'informació sobre el progrés de l'alumnat en relació als objectius i les competències bàsiques del currículum ha de fer-se amb procediments i instruments diversos, de manera sistemàtica i continuada.

3. Els projectes educatius han d'incloure criteris generals per atendre la diversitat de l'alumnat i per a l'adopció de mesures de reforç educatiu, com també mesures organitzatives, que permetin millorar els processos d'ensenyament-aprenentatge a partir de les informacions i decisions que es derivin de l'avaluació.

4. La Conselleria d'Educació i Cultura regula les característiques del procés d'avaluació i els documents corresponents que s'han de formalitzar en l'educació infantil i en l'educació bàsica.

5. Els centres escolars han d'adoptar mesures de comunicació i d'interacció periòdiques amb les famílies, perquè estiguin informades i orientades sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge i d'avaluació de l'alumnat, així com del seu desenvolupament integral.

Article 17 **Permanència en règim ordinari**

L'alumnat té dret a cursar l'ensenyament bàsic en règim ordinari fins als 18 anys, en el marc de la normativa bàsica vigent.

Capítol II **De l'educació infantil**

Article 18 **Principis generals**

1. L'educació infantil constitueix l'etapa educativa amb identitat pròpia que atén infants des del naixement fins als sis anys.

2. L'educació infantil té caràcter voluntari. La seva finalitat és contribuir al desenvolupament físic, afectiu, social i intel·lectual dels infants.

3. Per tal de respectar la responsabilitat fonamental de mares i pares o tutors en aquesta etapa, els centres d'educació infantil han de cooperar estretament amb ells.

4. L'educació infantil mantindrà la coherència necessària amb l'educació primària, per tal d'assegurar una transició adequada de l'alumnat entre etapes i facilitar la continuïtat del seu procés educatiu.

Article 19 **Organització**

1. L'etapa d'educació infantil comprèn dos cicles de tres anys cadascun. Els continguts educatius d'aquesta etapa s'organitzaran en àrees corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'abordaran per mitjà d'activitats globalitzades que tinguin interès i significat per als infants i adequades a les seves característiques evolutives i als seus ritmes d'aprenentatge.

2. Les àrees d'aquesta etapa són les següents:
- Coneixement de si mateix i autonomia personal
  - Coneixement de l'entorn
  - Llenguatges: comunicació i representació

3. Els centres escolars, en la planificació i el tractament de les activitats educatives, han de fomentar la lectura i l'escriptura, així com la iniciació en habilitats lògiques i numèriques, en les tecnologies de la informació i de la comunicació i en el llenguatge visual, plàstic i musical.

Article 20 **Principis pedagògics**

1. Els centres docents han de recollir el caràcter educatiu d'ambdós cicles en una proposta pedagògica.

2. En els dos cicles de l'educació infantil s'han d'atendre progressivament el desenvolupament afectiu, el moviment i els hàbits de control corporal, les manifestacions de la comunicació i del llenguatge, les pautes elementals de convivència i relació social, així com el descobriment de les característiques físiques i socials del medi en què viuen. A més, s'ha de facilitar que els infants elaborin una imatge positiva i equilibrada de si mateixos i que adquireixin autonomia personal.

3. Són principis pedagògics d'aquesta etapa l'atenció a la diversitat de l'alumnat, l'atenció individualitzada, la prevenció de les dificultats d'aprenentatge i la posada en pràctica de mecanismes de reforç tan aviat com es detectin aquestes dificultats.

4. Els continguts educatius de l'educació infantil s'han d'abordar per mitjà d'activitats globalitzades que tinguin interès i significat per als infants i que incloguin les motivacions, experiències i coneixements previs de l'alumnat. Així mateix, s'han d'adequar a les seves característiques evolutives i al seu entorn sociocultural.

5. Els mètodes de treball en els dos cicles s'han de basar en les experiències, les activitats i el joc i s'han d'aplicar en un ambient d'afecte i confiança per potenciar l'autoestima i la integració social dels infants. A més, han de respectar els diferents ritmes d'aprenentatge i han de tendir a la capacitat per a nous aprenentatges funcionals.

Article 21 **Objectius**

L'educació infantil contribuirà a desenvolupar en els infants les capacitats que els permetin:

- a) Descobrir i conèixer el seu propi cos i el dels altres, les seves possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
- b) Observar, explorar i reflexionar sobre el seu entorn familiar, natural i

social, mantenint una actitud de curiositat al respecte.

c) Adquirir progressivament autonomia en les seves activitats habituals i en l'organització de les seqüències temporals i espacials quotidianes.

d) Desenvolupar les seves capacitats afectives i actuar cada cop amb més seguretat i confiança en si mateix.

e) Relacionar-se positivament amb els altres i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i de relació social, així com exercitar-se en la resolució pacífica de conflictes.

f) Desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llenguatges, formes d'expressió i en una llengua estrangera.

g) Iniciar-se en les habilitats logicomatemàtiques, en la lectura i l'escriptura, en les tecnologies de la informació i la comunicació, en el moviment, el gest, el ritme i els llenguatges visual, plàstic i musical.

h) Participar de les manifestacions culturals presents a l'entorn i gaudir-ne i conèixer les més identificatives de les Illes Balears.

i) Adoptar hàbits bàsics de salut corporal i alimentària.

j) Desenvolupar globalment les capacitats cognitives, sensorials, motrius i de reconeixement i construcció de les emocions mitjançant el joc i el moviment.

Capítol III **De l'educació primària**

Article 22 **Principis generals**

1. L'educació primària comprèn sis cursos acadèmics, que es cursaran ordinàriament entre els sis i dotze anys.

2. L'ensenyament de l'educació primària, en relació amb l'alumnat, té per finalitats:

a) Aconseguir el desenvolupament individual de les capacitats cognitives, motrius, d'equilibri personal, de relació i d'inserció social que li permeti actuar amb autonomia als àmbits familiar, escolar i social amb què es relaciona, mitjançant una formació comuna a tots els infants.

b) Adquirir els elements bàsics de la cultura, els aprenentatges relatius a l'expressió i la comprensió oral i escrita, a la lectura, a l'escriptura, al càlcul, a la geometria, al raonament lògic i a l'expressió gràfica, artística i corporal.

c) Aconseguir una interacció progressiva amb el medi amb una actitud positiva i de respecte.

d) Adquirir la consciència de pertànyer a la comunitat de les Illes Balears i valorar les actituds solidàries i no discriminatòries, per tal d'assumir els deures i exercir els drets com a ciutadans i ciutadanes.

3. L'acció educativa en aquesta etapa es basa en el principi de l'educació personalitzada i de l'orientació permanent, procurant la integració de les diferents experiències i aprenentatges de l'alumnat. Aquesta acció educativa s'ha d'adaptar als seus ritmes de treball, per tal de garantir una progressió satisfactòria de tot l'alumnat d'acord amb les capacitats i els interessos de cadascun.

4. En el conjunt de l'etapa l'acció tutorial ha d'orientar el procés educatiu individual i col·lectiu de l'alumnat.

5. L'educació primària ha de mantenir la coherència necessària amb l'educació infantil i amb l'educació secundària obligatòria i garantir la coordinació entre les etapes, per tal d'assegurar una transició adequada de l'alumnat entre etapes i facilitar la continuïtat del seu procés educatiu.

Article 23 **Organització**

1. L'etapa d'educació primària comprèn tres cicles de dos anys acadèmics cadascun i s'organitza en àrees, que tenen un caràcter global i integrador.

2. Les àrees d'aquesta etapa educativa són les següents:

- Coneixement del medi natural, social i cultural
- Educació artística
- Educació física
- Llengua castellana i literatura
- Llengua catalana i literatura
- Llengua estrangera
- Matemàtiques

3. En un dels cursos del tercer cicle de l'etapa, en les àrees incloses a l'apartat anterior, s'hi ha d'afegir la d'educació per a la ciutadania i els drets humans, en la qual s'ha de prestar una atenció especial a la igualtat pel que fa a drets i oportunitats entre dones i homes.

4. En el tercer cicle de l'etapa, la Conselleria d'Educació i Cultura pot afegir-hi una segona llengua estrangera.

5. Les àrees que tinguin un caràcter instrumental per a l'adquisició d'al-

tres coneixements han de rebre una consideració especial.

Article 24

Principis pedagògics

1. Són principis pedagògics d'aquesta etapa l'atenció a la diversitat de l'alumnat, l'atenció individualitzada, la prevenció de les dificultats d'aprenentatge i la posada en pràctica de mecanismes de reforç tan aviat com es detectin aquestes dificultats.

2. En aquesta etapa s'ha de prestar una atenció especial a l'adquisició i al desenvolupament de les competències bàsiques i a la capacitat per a nous aprenentatges funcionals.

3. Els mètodes de treball s'han de basar en les experiències, les activitats i la participació, i s'han d'aplicar en un ambient d'afecte, confiança, treball i motivació, per potenciar l'autoestima, la capacitat crítica i la integració social dels infants.

4. La comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació i l'educació en valors s'han de treballar a totes les àrees, sense perjudici del tractament específic en algunes àrees de l'etapa.

5. La lectura i l'adquisició de l'hàbit lector han de ser objecte de pràctica diària.

Article 25

Objectius

L'educació primària ha de contribuir a desenvolupar les capacitats que permetin a l'alumnat:

a) Conèixer els valors i les normes de convivència per actuar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.

b) Desenvolupar una actitud responsable i solidària que afavoreixi un clima propici per a la llibertat personal, l'aprenentatge i la convivència.

c) Desenvolupar hàbits de treball individual i col·lectiu, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, responsabilitat, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge.

d) Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que el permetin actuar amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb els quals es relaciona.

e) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats de dones i homes i la no-discriminació de persones amb discapacitat.

f) Conèixer i utilitzar adequadament la llengua catalana i la llengua castellana, tant oralment com per escrit, de manera que puguin ser emprades com a llengües de comunicació i d'aprenentatge.

g) Adquirir la competència comunicativa necessària en una llengua estrangera per desenvolupar-se en situacions quotidianes.

h) Adquirir l'hàbit de la lectura com una via d'accés a la informació, al coneixement i al plaer.

i) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història, el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears i als dels altres territoris de parla catalana, reforçant així el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català, i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.

j) Valorar la tasca ben feta com a condició necessària per a l'eficaç aprofitament dels aprenentatges.

k) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la vida quotidiana.

l) Conèixer i valorar l'entorn natural, social i cultural i així contribuir a despertar actituds i hàbits positius per aplicar-los a l'entorn immediat i mediat.

m) Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la informació i de la comunicació i desenvolupar un esperit crític davant els missatges que rep i elabora.

n) Iniciar-se en la valoració i en la producció de les diverses manifestacions artístiques, com a mitjà d'expressió i comprensió per desenvolupar la sensibilitat estètica i la comunicació en aquests llenguatges.

o) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.

p) Conèixer i valorar els altres éssers vius i adoptar maneres de comportament que n'afavoreixin la cura.

q) Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

r) Adquirir els elements bàsics d'una correcta educació vial i actituds de

respecte que incideixen en la prevenció dels accidents de trànsit.

Capítol IV

De l'educació secundària obligatòria

Article 26

Principis generals

1. L'etapa d'educació secundària obligatòria comprèn quatre cursos, que se segueixen ordinàriament entre els dotze i els setze anys d'edat.

2. Les finalitats de l'educació secundària obligatòria són:

a) Aconseguir que l'alumnat adquireixi els elements bàsics de la cultura, especialment en els aspectes lingüístic, artístic, científic, humanístic i tecnològic.

b) Consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball que afavoreixin l'aprenentatge autònom i el desenvolupament de les seves capacitats, i que possibilitin la seva formació contínua al llarg de la vida.

c) Preparar l'alumnat per a la seva incorporació a estudis posteriors i per a la seva inserció laboral amb les garanties pertinents.

d) Formar-lo perquè assumeixi els seus deures i exerceixi els seus drets com a ciutadà responsable.

e) Fomentar la consciència de pertànyer a la comunitat de les Illes Balears i contribuir al coneixement i a la valoració del patrimoni lingüístic, històric, artístic, cultural i ambiental.

3. En l'educació secundària obligatòria s'ha de fer especial atenció a l'orientació educativa i professional de l'alumnat.

4. L'educació secundària obligatòria s'organitza d'acord amb els principis d'educació comuna i d'atenció a la diversitat de l'alumnat. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de regular les mesures d'atenció a la diversitat, organitzatives i curriculars, que permetin als centres, en l'exercici de la seva autonomia, una organització flexible dels ensenyaments.

5. Els alumnes que en acabar l'educació secundària obligatòria hagin assolit les competències bàsiques i els objectius de l'etapa obtindran el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

6. L'educació secundària obligatòria ha de mantenir la coherència necessària amb l'educació primària i les etapes postobligatòries, per tal d'assegurar una transició adequada de l'alumnat entre etapes i facilitar la continuïtat del seu procés educatiu.

Article 27

Organització dels cursos primer, segon i tercer

1. Les matèries dels cursos de primer a tercer de l'etapa són les següents:

- Ciències de la naturalesa
- Ciències socials, geografia i història
- Educació física
- Educació plàstica i visual
- Llengua castellana i literatura
- Llengua catalana i literatura
- Llengua estrangera
- Matemàtiques
- Música
- Tecnologies

2. A més, a cadascun dels cursos tot l'alumnat ha de cursar les matèries següents:

- Ciències de la naturalesa
- Ciències socials, geografia i història
- Educació física
- Llengua castellana i literatura
- Llengua catalana i literatura
- Llengua estrangera
- Matemàtiques

3. En un dels tres primers cursos, tot l'alumnat ha de cursar la matèria d'educació per a la ciutadania i els drets humans, en la qual s'ha de prestar atenció especial a la igualtat pel que fa a drets i oportunitats entre dones i homes.

4. En el tercer curs, la matèria de ciències de la naturalesa s'organitza en biologia i geologia, d'una banda, i física i química, de l'altra. La matèria s'ha de programar de manera coordinada, i a l'efecte de la promoció mantindrà el caràcter unitari.

5. La Conselleria d'Educació i Cultura pot determinar que, en el conjunt dels tres cursos, els alumnes cursin alguna matèria optativa. L'oferta de matèries en aquest àmbit ha d'incloure una segona llengua estrangera i cultura clàssica.

6. A cadascun dels cursos primer i segon, els alumnes han de cursar un màxim de dues matèries més que en el darrer cicle d'educació primària.

Article 28

Organització del quart curs

1. Tots els alumnes han de cursar en el quart curs les matèries següents:

- Ciències socials, geografia i història
- Educació èticocívica
- Educació física
- Llengua castellana i literatura
- Llengua catalana i literatura
- Matemàtiques
- Primera llengua estrangera

2. A més de les matèries enumerades a l'apartat anterior, els alumnes han de cursar tres matèries de les següents:

- Biologia i geologia
- Educació plàstica i visual
- Física i química
- Informàtica
- Llatí
- Música
- Segona llengua estrangera
- Tecnologia

3. En la matèria d'educació èticocívica s'ha de prestar atenció especialment a la igualtat pel que fa a drets i oportunitats entre dones i homes i al foment dels valors d'una societat inclusiva.

4. Aquest quart curs té caràcter orientador, tant per als estudis postobligatoris com per a la incorporació a la vida laboral. A fi d'orientar l'elecció dels alumnes, es poden establir agrupacions d'aquestes matèries en diferents opcions.

5. Els centres han d'oferir la totalitat de les matèries i opcions esmentades en els apartats anteriors. Només es pot limitar l'elecció de matèries i opcions dels alumnes quan hi hagi un nombre insuficient d'alumnes per a alguna d'aquestes a partir de criteris objectius establerts prèviament per la Conselleria d'Educació i Cultura.

Article 29

Principis pedagògics

1. Els centres han d'elaborar les propostes pedagògiques per a aquesta etapa des de la consideració de l'atenció a la diversitat i de accés de tot l'alumnat a l'educació comuna. També han d'arbitrar mètodes que tinguin en compte els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, afavoreixin la capacitat d'aprendre per si mateixos i promoguin el treball en equip.

2. En aquesta etapa s'ha de prestar una atenció especial a l'adquisició i el desenvolupament de les competències bàsiques i s'ha de fomentar la correcta expressió oral i escrita i l'ús de les matemàtiques. A fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'hi ha de dedicar un temps en la pràctica docent de totes les matèries.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir les condicions que afavoreixin que, en els dos primers cursos de l'etapa, els professors amb la qualificació adequada imparteixin més d'una matèria al mateix grup d'alumnes.

4. S'ha de fomentar el treball en equip del professorat, i s'ha d'afavorir la coordinació dels integrants dels equips docents.

Article 30

Objectius

L'educació secundària obligatòria contribueix a desenvolupar les capacitats que permetin a l'alumnat:

- a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg per 'aferrar els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici d'una ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com una condició necessària per a la realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà per al desenvolupament personal.
- c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre dones i homes.
- d) Reforçar les capacitats afectives a tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qual-sevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'infor-

mació per adquirir, amb sentit crític, nous coneixements i trametre'ls als altres de manera organitzada i intel·ligible.

f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en distintes disciplines, i conèixer i aplicar els mètodes per identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència, per resoldre'ls i per prendre decisions.

g) Desenvolupar l'esperit creatiu i emprenedor i, a la vegada, desenvolupar actituds de confiança en un mateix, de participació, de sentit crític, d'iniciativa personal i la capacitat per aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de les seves literatures.

i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

j) Interpretar i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzin codis artístics, científics i tècnics amb la finalitat d'enriquir les possibilitats de comunicació i d'expressió.

k) Desenvolupar habilitats bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per assolir nous coneixements, amb sentit crític. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.

l) Valorar la diversitat de cultures i societats i desenvolupar actituds de respecte envers la seva llengua, tradicions i costums.

m) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història, el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears i els dels altres territoris de parla catalana, reforçant així el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català, i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.

n) Valorar, gaudir i respectar la creació artística; identificar i analitzar críticament els missatges explícits i implícits que inclou el llenguatge de les distintes manifestacions artístiques.

o) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar-ne les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals, i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat.

p) Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura dels éssers vius i el medi ambient, i contribuir-ne a la conservació i millora.

Article 31

Programes de diversificació curricular

1. Des del tercer curs d'educació secundària obligatòria es poden establir diversificacions del currículum per a l'alumnat que ho requereixi després de l'oportuna avaluació. En aquest supòsit, els objectius de l'etapa s'han d'assolir amb una metodologia específica a través d'una organització de continguts, activitats pràctiques i, si s'escau, de matèries, diferent de l'establerta amb caràcter general.

2. Els alumnes que una vegada cursat segon no estiguin en condicions de passar a tercer i hagin repetit ja una vegada a secundària, es poden incorporar a un programa de diversificació curricular, després de l'avaluació oportuna.

3. Els programes de diversificació curricular han d'estar orientats a la consecució del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

Article 32

Programes de qualificació professional inicial

1. Correspon a la Conselleria d'Educació i Cultura organitzar programes de qualificació professional inicial destinats a l'alumnat amb més de setze anys, complerts abans del 31 de desembre de l'any de l'inici del programa, que no hagin obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria. Excepcionalment, amb l'avaluació psicopedagògica i acadèmica corresponent i amb l'acord d'alumnes i pares o tutors, aquesta edat es pot reduir a quinze anys en els termes prevists en la normativa vigent. En aquest cas, l'alumne o alumna ha d'adquirir el compromís de cursar els mòduls exigibles per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

2. L'objectiu dels programes de qualificació professional inicial és que tots els alumnes assoleixin competències professionals pròpies d'una qualificació de nivell 1 de l'estructura actual del Catàleg nacional de qualificacions professionals creat per la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, com també que tinguin la possibilitat d'una inserció sociolaboral satisfactòria i amplin les seves competències bàsiques per prosseguir estudis en els diferents ensenyaments.

3. Correspon a la Conselleria d'Educació i Cultura regular els programes de qualificació professional inicial, que han de ser d'oferta obligada, en tot cas, en centres sostinguts amb fons públics a fi de possibilitar a l'alumnat l'accés a

aquests programes.

Disposició addicional primera
Ensenyaments de religió

1. L'ensenyament de la religió catòlica s'ha d'ajustar al que estableix l'Acord sobre ensenyament i assumptes culturals subscrit entre la Santa Seu i l'Estat espanyol. Amb aquesta finalitat, i de conformitat amb allò que disposa l'Acord esmentat, s'inclou la religió catòlica com a àrea o matèria en els nivells educatius que correspongui, que és d'oferta obligatòria per als centres i de caràcter voluntari per als alumnes.

2. L'ensenyament d'altres religions s'ha d'ajustar al que disposen els acords de cooperació signats per l'Estat espanyol amb la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya, la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, la Comissió Islàmica d'Espanya i, si s'escau, als que en el futur es puguin subscriure amb altres confessions religioses.

Disposició addicional segona
Nombre màxim d'alumnes per aula

Tenint en compte el que disposa l'article 14.4 d'aquest Decret i d'acord amb l'article 87.2 de la LOE, es pot autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per atendre necessitats immediates d'escolarització de l'alumnat d'incorporació tardana.

Disposició addicional tercera
Avaluació de diagnòstic

En finalitzar el segon cicle de l'educació primària i el segon curs de l'educació secundària obligatòria, tots els centres han de realitzar una avaluació de diagnòstic de les competències bàsiques assolides per l'alumnat. Aquesta avaluació té caràcter formatiu i orientador per als centres i informatiu per a les famílies i per al conjunt de la comunitat educativa. En cap cas, els resultats d'aquestes avaluacions poden ser utilitzats per a l'establiment de classificacions dels centres.

Disposició transitòria única

Vigència del Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears

L'ordenació d'aquests ensenyaments s'ha de regir per l'establert en el Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, fins a l'entrada en vigor de la nova ordenació de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria establerta per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Disposició derogatòria única
Derogació normativa

1. Queda derogat el Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, tenint en compte allò que estableix la disposició transitòria única d'aquest Decret.

2. Queda derogat el Decret 56/2004, de 18 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

3. Queda derogat el Decret 52/2006, de 16 de juny, sobre mesures per a fomentar la competència lingüística en llengües estrangeres dels alumnes dels centres no universitaris de les Illes Balears sostinguts amb fons públics.

4. Queda derogada l'Ordre de 13 de setembre de 2004, per la qual es regula el dret dels pares, les mares o els tutors legals, a elegir la llengua del primer ensenyament dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics.

Disposició final
Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 6 de juny de 2008

EL PRESIDENT
Francesc Antich i Oliver

La consellera d'Educació i Cultura
Bàrbara Galmés Chicón

— o —

CONSELLERIA D'HABITATGE I OBRES PÚBLIQUES

Num. 10822

Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008-2011 de les Illes Balears

Índex sistemàtic

- Títol I. Disposicions generals (art. 1 - art. 16)
- Títol II. Primer accés dels ciutadans de les Illes Balears a l'habitatge
- Capítol I. Accés a l'habitatge en arrendament (art. 17 - art. 24)
- Capítol II. Accés a l'habitatge en propietat (art. 25 - art. 39)
- Secció 1a. Ajudes per adquirir habitatges de protecció pública de nova construcció
- Secció 2a. Ajudes per adquirir habitatges usats
- Secció 3a. Ajudes per constituir préstecs addicionals
- Secció 4a. Ajudes per adquirir habitatges per rehabilitar immediatament
- Títol III. Impuls de l'oferta d'habitatges assequibles en arrendament
- Capítol I. Habitatges protegits de nova construcció per arrendar-los (art. 40 - art. 42)
- Capítol II. Ajudes per rehabilitar edificis d'habitatges lliures per arrendar-los (art. 43 - art. 52)
- Capítol III. Ajudes per rehabilitar habitatges lliures per arrendar (art. 53 - art. 57)
- Capítol IV. Ajudes als propietaris d'habitatges lliures desocupats per arrendar-los (art. 58 - art. 61)
- Títol IV. Mesures per impulsar la rehabilitació
- Capítol I. Ajudes a la rehabilitació aïllada d'edificis i habitatges (art. 62 - art. 74)
- Secció 1a. Disposicions comunes
- Secció 2a. Ajudes per a la rehabilitació aïllada d'habitatges
- Secció 3a. Ajudes per a la rehabilitació aïllada d'edificis
- Capítol II. Àrees de rehabilitació integral i de centres històrics (art. 75 - art. 80)
- Capítol III. Mesures per impulsar la renovació urbana (art. 81 - art. 86)
- Títol V. Millora de l'accessibilitat dels edificis i dels habitatges (arts. 87 i 88)
- Títol VI. Implantació de mesures per a l'estalvi energètic en habitatges de protecció oficial (art. 89 - art. 92)
- Títol VII. Actuacions d'urbanització en matèria de sòl (art. 93)
- Títol VIII. Ajudes als joves i altres col·lectius que accedeixen per primera vegada a l'habitatge
- Capítol I. Disposicions comunes (arts. 94 i 95)
- Capítol II. Accés a l'habitatge en arrendament: renda bàsica d'emancipació (art. 96 - art. 103)
- Capítol III. Accés al primer habitatge en propietat (art. 104 - art. 113)
- Secció 1a. Ajudes per constituir la primera hipoteca
- Secció 2a. Ajudes per adquirir habitatges protegits de nova construcció
- Secció 3a. Ajudes per adquirir habitatges usats
- Secció 4a. Ajudes per adquirir habitatges per rehabilitar immediatament
- Capítol IV. Ajudes per rehabilitar habitatges (art. 114)
- Capítol V. Ajudes per rehabilitar habitatges destinats a arrendament per a joves (arts. 115 i 116)
- Capítol VI. Ajudes a altres grups de protecció preferent (art. 117)
- Títol IX. Registre Públic de Persones Demandants (art. 118 - art. 120)
- Títol X. Tramitació administrativa de les ajudes
- Capítol I. Tramitació de les ajudes (art. 121 - art. 127)
- Capítol II. Tramitació administrativa de les sol·licituds de visats per a les ajudes per adquirir habitatges protegits de nova construcció i per a les ajudes per adquirir habitatges usats (art. 128 - art. 130)
- Capítol III. Tramitació administrativa de les ajudes per adquirir habitatges per rehabilitar immediatament, per rehabilitar edificis d'habitatges lliures per arrendar-los, per a la rehabilitació aïllada d'habitatges i per millorar l'accessibilitat en edificis i habitatges. (art. 131 - art. 134)
- Disposició addicional
- Disposició transitòria
- Disposició derogatòria
- Disposició final primera
- Disposició final segona
- Annexos I al X

PREÀMBUL

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix, en l'article 22, el dret dels ciutadans de les Illes Balears a accedir a un habitatge digne, dret ja reconegut en la Constitució espanyola. Així mateix, s'hi estableix que les institucions de la nostra comunitat autònoma han de promoure, com a principis rectors de la política econòmica i social, el desenvolupament sostenible dirigit a la plena ocupació, la cohesió social i el progrés científic i tècnic, de manera que assegurí a tota la ciutadania l'accés als serveis públics i el dret a la salut, l'educació, l'habitatge, la protec-